

Pauli Kiuru kok ym.

Kirjallinen kysymys osakekirjojen muuntamisesta massakonversion avulla sähköiseen muotoon

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on lähes 300 000 osakeyhtiötä, joista valtaosa on listaamattomia. Osakeyhtiölain 3 luvun 9 §:n mukaan listaamaton yhtiö voi antaa osakkeenomistajan pyynnöstä osakekirjat, jotka toimivat todistuksena yhtiön omistuksesta. Virallinen tieto yhtiön omistuksesta ilmenee osakeyhtiölain mukaisesti osakasluettelosta, mutta osakekirjoilla on tästä huolimatta merkitystä muun muassa rahoitusjärjestelyissä, omistajavaihdoksissa tai panttaus- ja lainajärjestelyissä.

Osakekirjoja käytetään sekä paperisessa että sähköisessä muodossa. Monissa yhtiöissä on kuitenkin törmätty ongelmaan, kun vanhoista paperisista osakekirjoista halutaan siirtyä digitaalisiin osakekirjoihin. Nykytilanteessa paperisten osakekirjojen niin sanottu massakonversio, eli osakekirjojen muuntaminen yhdellä yhtiön päätöksellä kootusti sähköiseen muotoon, ei ole mahdollista.

Jokaisen yksittäisen osakkeenomistajan on teetettävä digitalisointi erikseen. Jopa 500 euron kustannus ja aikaa vievä hallinnollinen taakka on huomattava. Se saattaa tehdä myös tyhjäksi yhtiön suunnitelman siirtä kattavasti sähköisiin osakekirjoihin.

Digitalisaatio on muuttanut yhtiöiden toimintaympäristöä valtavasti. Paperittomuus parantaisi omistajatietojen luotettavuutta ja ajantasaisuutta, vaikka edellä mainitusti osakekirjoilla ei sinänsä virallista roolia yhtiön omistajatietojen todisteena olekaan.

Joka tapauksessa sähköiset osakekirjat helpottaisivat omistajatietojen selvittämistä ja osoittamista selkeyttäen tiettyjä perhe- ja jäämistöoikeudellisia tilanteita. Myös yhtiöiden hallinnollisen työn tarve vähenisi, jos osakekirjat olisivat kattavasti sähköisiä. Samalla riski osakekirjojen häviämisestä poistuisi.

Yleisemmällä tasolla voidaan sähköisten järjestelmien eduksi katsoa myös se, että suomalaiset yritykset ovat kansainvälisinä sijoituskohteina sitä houkuttelevampia, mitä laajemmin ne ovat digitalisoituneet. Tämän merkitys tulevaisuudessa vain kasvaa. Osakekirjojen digitalisoinnin osalta on myös syytä huomata konkreettinen käynnissä oleva muutos, kun vuodesta 2019 saakka on kerätty sähköiseen huoneistotietojärjestelmään kattavat tiedot asunto-osakkeiden omistuksista ja panttauksista. Osakekirjojen digitalisointi on jo tältä osin käynnissä.

Kirjallinen kysymys KK 423/2025 vp

Asiaa on viimeksi selvitetty VN TEAS -selvityksessä vuonna 2020. Selvitys koski osakeyhtiölain muutostarpeita kilpailukykytekijänä. Tuossakin yhteydessä katsottiin, että periaatteessa koko osakkeen elinkaari olisi mahdollista ja myös perusteltua digitalisoida ja että digitaalinen osakkeiden säilytys ja vaihdanta ovat keskeisiä alustatalouden kysymyksiä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä tavoin hallitus aikoo edistää osakekirjojen massakonversiota sähköiseen muotoon, miten massakonversio helpottaisi kansalaisten asiointia ja ajankäyttöä, kuinka paljon konversio pienentäisi kansalaisille aiheutuneita kuluja ja millaisia kilpailuetuja osakeyhtiöiden digitalisoinnin parantaminen toisi Suomelle?

Kirjallinen kysymys KK 423/2025 vp

Helsingissä 1.12.2025

Pauli Kiuru kok
Jarno Limnell kok
Timo Heinonen kok
Timo Suhonen sd
Juha Hänninen kok
Susanne Päivärinta kok
Aleksi Jäntti kok
Veijo Niemi ps
Tere Sammallahhti kok
Martin Paasi kok
Henrik Vuornos kok
Maaret Castrén kok
Janne Jukkola kok
Jarmo Lindberg kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Arto Satonen kok
Markku Eestilä kok
Peter Östman kd
Ritva Elomaa ps
Juho Eerola ps
Sami Savio ps
Jari Ronkainen ps
Ville Vähämäki ps
Jari Koskela ps
Laura Huhtasaari ps
Marko Kilpi kok
Timo Vornanen tv
Sara Seppänen ps
Mikko Ollikainen r
Anders Norrback r
Heikki Autto kok
Ville Kaunisto kok
Pauli Aalto-Setälä kok
Oskari Valtola kok
Mari Kaunistola kok
Saara-Sofia Sirén kok
Ville Valkonen kok
Mia Laiho kok
Sofia Vikman kok
Heikki Vestman kok
Pia Kauma kok
Atte Kaleva kok
Ville Väyrynen kok